

ترجمه و چاپ در ایران، تحت امتیاز
انتشارات واپلی توسط انتشارات آوند دانش

WILEY

زبان‌شناسی

FOR
DUMMIES[®]

www.ketab.ir

نوشته‌ی استرانگ برتون، رزماری دوشین
و اریک واتکیوتیس بیتسن

برگردان: فاطمه عظیمی‌فرد، فائقه شاه‌حسینی



آوند دانش



آوند دانش

زبان شناسی

نوشته‌ی استرانگ برتون، رزماری دوشین و اریک واتکیوتیس بیتسن
برگردان: فاطمه عظیمی‌فرد، فاقه شاه‌حسینی

ویراستار: سارا وطن‌دوست

نمونه‌خوان: لیلا ملکی

طراحی گرافیک: استودیو آوند دانش

صفحه‌آرا: فاطمه افشاری‌پور

تاریخ انتشار: ۱۴۰۲، چاپ دوم

شماره‌گان: ۵۰۰

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چ.ب. محمد

چاپ و صحافی: مجتمع چاپ پرسیکا

نشانی ناشر: ابتدای خ پاسداران، خ گل نبی، خ ناطق نوری، بن‌بست طلابی، پلاک ۴

مرکز پخش: میدان انقلاب، خ جمالزاده شمالی، بعد از چهارراه نصرت، کوچه دعوتی، شماره ۱۲

صندوق پستی: ۱۹۵۸۵/۶۷۳

تلفن: ۰۲۲۸۹۳۹۸۸ نامبر: ۰۲۲۸۷۱۵۲۲ تلفن مرکز پخش: ۰۹۶۵۹۱۹۰۹

شایک: ۹۷۸۶۰۰۷۰۲۲۸۸۷

شایک: ۰۲۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰

کاف از ارش افزوده

کلیه حقوق این کتاب نزد ناشر محفوظ است

Burton, Strang: سرشناسه برتون، استرانگ؛ Burton, Strang: سرشناسه برتون، استرانگ؛

عنوان و نام بدیاورد: زبان شناسی For Dummies / نوشته‌ی استرانگ برتون، رزماری دوشین، اریک واتکیوتیس بیتسن؛

برگردان فاطمه عظیمی‌فرد، فاقه شاه‌حسینی.

مشخصات نشر: تهران: آوند دانش، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ص: ۴۱۶ ص: مصور، جدول.

شایک: ۹۷۸۶۰۰۷۰۲۲۸۸۷

و ضعیت فهرست‌نوبی: فیبا

Linguistics For Dummies, c2012: عنوان اصلی: زبان شناسی

موضوع: زبان شناسی

Linguistics: موضوع

موضوع: زبان

موضوع: Language and languages

شناسه افزوده: دشاین، رز - ماری، ۱۹۶۰ -

Déchaine, RoseMarie: شناسه افزوده

شناسه افزوده: واتکیوتیس - بیتسن، اریک

VatikiotisBateson, Eric: شناسه افزوده

شناسه افزوده: عظیمی‌فرد، فاطمه، ۱۳۵۴ - مترجم

شناسه افزوده: شاه‌حسینی، فاقه، ۱۳۶۰ - مترجم

ردیبندی کنگره: ۱۳۹۵/۰۴/۱۷۱

ردیبندی دیوی: ۴۰۰

شماره کتابشناسی ملی: ۴۳۸۸۲۷۷

فهرست مطالب در یک نگاه

۱	مقدمه
۷	بخش ۱: بررسی زبان از منظر زبان‌شناسی
۹	فصل ۱: شناخت یک زبان در مقابل شناخت چیستی زبان
۲۱	فصل ۲: برقراری ارتباط از طریق زبان: ویژگی‌های مخصوص زبان
۳۳	بخش ۲: عناصر تشکیل‌دهنده‌ی زبان
۳۵	فصل ۳: صدای‌های گفتارساز: آواها
۶۱	فصل ۴: واژشناسی: قرارگیری آواها در کنار یکدیگر
۸۵	فصل ۵: ساخت واژه: صرف
۱۰۷	فصل ۶: ساخت جمله: نحو
۱۳۳	فصل ۷: معناشناسی: خلق معنا
۱۵۱	فصل ۸: کاربردشناسی: کاربرد زبان در گفتگو
۱۷۱	بخش ۳: حیات اجتماعی زبان
۱۷۳	فصل ۹: زندگی با تنوع زبانی: زبان‌شناسی اجتماعی
۱۹۵	فصل ۱۰: یافتن روابط خویشاوندی: زبان‌شناسی تاریخی
۲۱۷	فصل ۱۱: فهرست کردن تقاوتهای رده‌شناسی زبانی
۲۳۵	فصل ۱۲: آغاز و انجام: تولد و مرگ زبان
۲۵۳	بخش ۴: مغز و زبان: یادگیری و پردازش زبان
۲۵۵	فصل ۱۳: یادگیری زبان
۲۸۱	فصل ۱۴: درک زبان
۲۹۹	فصل ۱۵: تولید زبان
۳۱۹	فصل ۱۶: تعیین جایگاه زبان در مغز؛ عصب‌شناسی زبان
۳۳۹	بخش ۵: تمرکز بر نوشتار به جای گفتار
۳۴۱	فصل ۱۷: نوشتن زبان
۳۵۷	فصل ۱۸: نوشتار شما را تغییر می‌دهد

۳۷۳	بخش عز: بخش ده تایی‌ها
۳۷۵	فصل ۱۹: ده افسانه درباره‌ی زبان که علم زبان‌شناسی به آن‌ها پاسخ می‌دهد
۳۸۳	فصل ۲۰: ده مسئله‌ی حل نشده در زبان‌شناسی
۳۹۱	فصل ۲۱: ده شغل برتر زبان‌شناسان

www.ketab.ir

مقدمه

به دنیای زبان خوش آمدید! هرچند در این دنیا زندگی می‌کنید، این کتاب به شما کمک می‌کند تا با شگفتی‌های آن روبه‌رو شوید.

انسان‌ها از طریق زبان یا هر نmad مفهومدار دیگری با یکدیگر ارتباط برقرار می‌کنند؛ همه‌ی انسان‌ها در هرجا که باشند، از زبان استفاده می‌کنند. درواقع، زبان، حکم واسطه‌ای را دارد که افراد از طریق آن، با یکدیگر ارتباط برقرار می‌کنند، به دادوستد می‌پردازند، مطلبی را آموزش می‌دهند یا یاد می‌گیرند، گروهی را رهبری می‌کنند یا از گروهی پیروی می‌کنند. مطالعه‌ی زبان می‌تواند شما را دور دنیا بگرداند. علاوه‌براین، با مطالعه‌ی زبان می‌توانید به عمق آزمایشگاه یا مخفیگاه ذهن خود بروید.

ما، سه نویسنده‌ی این کتاب، کاوشنگران زبان هستیم. تمام ساعت‌های بیداری خود را صرف تفکر درمورد زبان می‌کنیم؛ مثلاً چند زبان مختلف در جهان وجود دارد (حدود ۴۰۰۰ ع.) این زبان‌ها چه خصوصیات مشترکی دارند و چه تفاوت‌هایی در آن‌ها دیده می‌شود. چگونه کودکان (ولی یا یاد می‌گیرند)، انسان‌ها چطور زبان را درک و تولید می‌کنند، معانی چگونه از طریق زبان منتقل می‌شوند، چطور افراد برای برقراری ارتباط از زبان استفاده می‌کنند، زبان چگونه نوشتہ می‌شود، چطور زبان‌های اشاره شکل گرفته‌اند و مواردی از این دست، ازجمله مسائلی هستند که فکر ما را به خود مشغول کرده‌اند. همچنین معتقد‌یم، زبان مانند پنجره‌ای می‌تواند آنچه را در ذهن انسان می‌گذرد، نشان دهد. ما این کتاب را نوشتیم تا شما را در شگفتی‌ها و یافته‌های خود درباره‌ی زبان سهیم کنیم.

زبان‌شناسان هنوز توانسته‌اند به پاسخ تمام سؤال‌های مربوط به تحوه‌ی کارکرد زبان دست یابند؛ ولی از علم زبان‌شناسی می‌توان برای پاسخ‌گویی به برخی سؤال‌های جالب بهره برد: افراد با لهجه‌های مختلف از کجا آمده‌اند؟ چرا رایانه‌ها در بازی شطرنج نایبغه‌اند، ولی در زبان موفق نیستند؟ چرا کودکان خیلی راحت می‌توانند زبان را یاد بگیرند، ولی بزرگ‌سالان در یادگیری زبان جدید این گونه نیستند؟ چطور می‌توان زبان اشاره را نوعی زبان دانست؟ چطور ریتم و مlodی بر زبان جاری می‌شود؟ چرا برخی زبان‌ها به فعل ختم می‌شوند و برخی دیگر نه؟ چطور صدای یک فرد را در مهمنانی شلغو تشخیص می‌دهید؟ وقتی صحبت می‌کنید، در ذهن شما چه اتفاق‌هایی می‌افتد؟ چطور در طول تاریخ، نوشتار، زندگی بشر را تغییر داد؟ این سؤال‌ها و مواردی نظیر آن، ازجمله مسائلی هستند که زبان‌شناسی به آن‌ها توجه می‌کند.